FSMU (Fasilitative Structured Meta-Understanding) metodi

Ushbu texnologiya o‘quvchilarning fikrlash qobiliyatlarini rivojlantirish, ularning o‘quv materialini chuqurroq o‘zlashtirishlari va dars jarayonida faol ishtirok etishlarini ta’minlashga qaratilgan.

FSMU texnologiyasining asosiy maqsadi o‘quvchilarda o‘qishga bo‘lgan qiziqishni oshirish, ularga mustaqil fikrlash va muammolarni hal qilish ko‘nikmalarini shakllantirishdir. Ushbu texnologiya ko‘p qirrali bo‘lib, o‘quvchilarni o‘quv jarayoniga faol jalb qilish, ularning bilim olish jarayonida faollikni oshirish va dars materialini mustahkamlash imkonini beradi.

FSMU texnologiyasidan foydalanish usullari turlicha bo‘lib, ulardan ba’zilari quyidagilardan iborat:

1. Interaktiv o‘yinlar va mashqlar: Dars jarayonida turli interaktiv o‘yinlar va mashqlar yordamida o‘quvchilarning diqqatini jalb qilish va ularni faol ishtirok etishga undash mumkin. Bu usul o‘quvchilarning materialni yaxshi o‘zlashtirishlariga yordam beradi.

2. Muammolarni hal qilish usullari: FSMU texnologiyasi o‘quvchilarning muammolarni hal qilish ko‘nikmalarini rivojlantirishga qaratilgan. Dars davomida turli muammolar va vaziyatlar yaratiladi va o‘quvchilar ularni hal qilish yo‘llarini izlashadi.

3. Refleksiv tahlil: Dars oxirida o‘quvchilar o‘z fikr va mulohazalarini bildirishlari uchun vaqt ajratiladi. Bu usul o‘quvchilarning o‘zlarini tahlil qilish va kelgusida o‘z ustida ishlashlariga yordam beradi.

4. Refleksiv faoliyat: O‘quvchilar guruhlarga bo‘linib, birgalikda ish olib borishlari va o‘zaro yordam ko‘rsatishlari uchun sharoit yaratiladi. Bu usul o‘quvchilarning ijtimoiy ko‘nikmalarini rivojlantirishga qaratilgan.

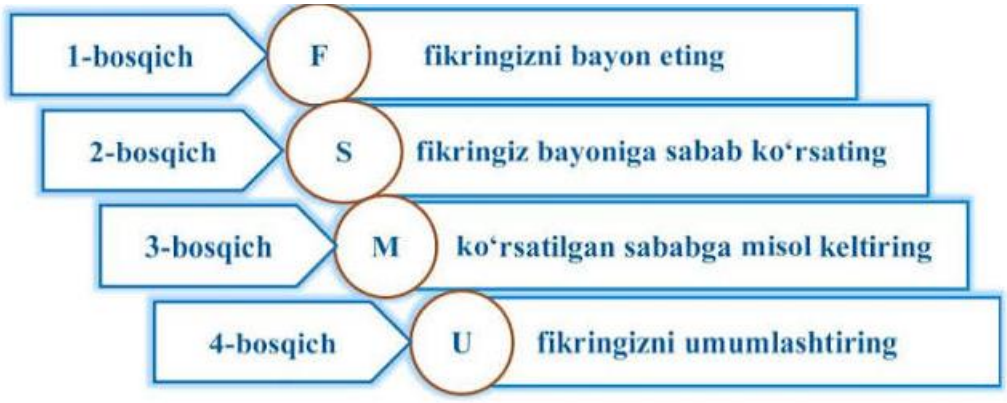
FSMU metodini dars jarayonida qo‘llash

O‘qituvchi:

1. Sinfni 4 ta guruhga ajrating.
2. Barcha guruhlarga bitta muammoli savol bering.

3. Har bir guruhga F, S, M, U bosqichlari bo‘yicha ishlash topshirig‘ini bering.
4. Guruhlarga 5–10 daqiqa vaqt ajrating.
5. Har bir guruh o‘z javobini taqdim etsin.
6. Guruhlarning fikrlarini taqqoslang.
7. Umumiy xulosani shakllantiring.

Bunda guruh ichida vazifalarni ham taqsimlash mumkin:

Matematika fani misolida ko‘rib o‘tamiz:

Savol:

“Matematikani real hayotdagi masalalar orqali o‘rganish muhimmi?”

O‘quvchi:

F: Menimcha, matematikani real hayotdagi masalalar orqali o‘rganish muhim.

S: Chunki o‘quvchi matematik bilimning amaliy ahamiyatini tushunadi.

M: Masalan, foiz mavzusini bank krediti, chegirma yoki ishlab chiqarishdagi hisob-kitoblar bilan bog‘lash mumkin.

U: Shunday qilib, real hayotiy masalalar matematik bilimlarni amaliy vaziyatlarda qo‘llashni tushunishga yordam beradi.